

نقش داروسازان در بهداشت عمومی

ترجمه: دکتر فریدون سیامک نژاد

انتخاب ارگان‌های آگاهی‌دهنده بر اساس نیازهای مشترک مردم، بخشی از حرکت در جهت بهداشت عمومی است. به‌طور مثال، مدیریت دارویی شامل: کاهش آسیب‌ها و صدمات، سرویس‌دهی مناسب و کارآمد و قیمت‌گذاری صحیح، نیازمند توسعه و ترفیع است. بسیاری از ادارات منطقه‌ای بهداشت و سلامت همگانی، وظیفه‌ی بازدید و مرور برنامه‌های آموزشی و بهداشتی سلامت را به‌عهده گرفته‌اند. بعضی از این ادارات، مسؤول رسیدگی به برنامه‌ی بهداشت عمومی محلی هستند. از آن‌جاکه حمایت از سلامت همگانی می‌تواند شرایط بهتری را برای مراقبت‌های اولیه‌ی گروه‌ها و مسؤولین فراهم سازد، لذا ادارات منطقه‌ای بهداشت، نیاز برای توسعه، گسترش و کسب مهارت‌های سلامت و بهداشت عمومی در تمام سطوح را مطرح می‌نمایند. این مسایل برای انجمن‌های داروسازی، به معنای استفاده از مهارت‌های جدید و سنتی داروسازان در شناخت نیازهای انجمن‌های مختلف محلی است. برای دستیابی به اهداف مطرح شده در فوق، انجام کارهای زیر ضروری است:

- ۱- توسعه و گسترش فرهنگ بهداشت عمومی.
- ۲- درک و پذیرش مهارت‌های داروسازان در

بهداشت عمومی در رأس دستورکار سیاستگذاران سلامتی و بهداشت می‌باشد. سیاست دولت انگلستان در این رابطه تحت عنوان «نجات و حفظ زنده‌ها: سلامت ملی ما» شامل طرح و دستور کار جامع و کامل بهداشت می‌باشد. رسیدن به این هدف نیازمند همکاری همگانی عده‌ای از کارگزاران و گروه‌های حرفه‌ای از جمله جامعه‌ی داروسازی در توسعه دستورالعمل همگانی و کار در جهت رسیدن به اهداف بهداشت عمومی جامعه است. بنابراین، هم‌اکنون زمان مناسبی برای گسترش داروسازی در بهداشت عمومی و سلامت همگانی است.

بهداشت عمومی چیست؟

بهداشت عمومی با میزان سلامت و بیماری در جمعیت‌ها ارتباط دارد. برای مثال بهداشت عمومی مکمل امور مربوط به داروسازی، پزشکی و پرستاری برای سلامت فرد فرد بیماران است. هم‌چنین سلامت همگانی با آموزش سلامتی در جامعه ارتباط دارد. شناختن نیازهای اولیه برای سلامت جامعه و ترویج سیاست‌هایی که باعث توسعه و ترفیع تندرستی در جامعه می‌شود، از جمله این آموزش‌ها است.

جهت دستیابی به سلامت همگانی.

۳- توافق پیرامون اولویت‌های ضروری و نقش داروسازان در بهداشت عمومی.

۴- شناسایی داروسازان بومی و آگاهی از مهارت‌های آن‌ها و آموزش و گسترش این مهارت‌ها در جهت توسعه بهداشت همگانی.

۵- شناسایی مهارت‌های مسئولین محلی به منظور تقسیم وظایف آن‌ها با داروسازان بومی.

برای اثبات نقش بهداشت همگانی در سلامت جامعه، روش‌های نوینی مورد نیاز است که این روش‌ها شامل روش‌های جدید مدیریت بهداشت می‌باشد که دولت‌های محلی و گروه‌ها و عوامل دیگر را دربر می‌گیرد. داروسازان سهم زیادی در مدیریت بهداشت داشته و توانسته‌اند باعث توسعه و گسترش بهداشت و سلامت در جامعه شوند. همچنین ناهماهنگی در بین گروه‌های ذی‌مدخل در آموزش بهداشت همگانی نیز توسط داروسازان از بین رفته است. داروسازانی که در طرح آموزش بهداشت همگانی انتخاب می‌شوند، باید طوری عمل کنند که در قبال تغییرات انجام شده در برنامه‌ریزی ادارات نظارت بهداشت پاسخگو بوده و همچنین جویگوی تحولات ایجاد شده در قوانین انجمن داروسازان در رابطه با بهداشت همگانی باشند.

نقش دولت محلی و دیگر عوامل مؤثر در اجرای طرح بهداشت همگانی

راه‌های جذب داروسازان در مواقع ضروری و در طرح‌های توسعه سلامتی نیازمند بازبینی فوری و ضروری است. طرح‌های توسعه سلامتی، باید در رسیدن به اهداف سلامت و بهداشت همگانی، گسترش و پیشرفت سلامتی و

همچنین تشخیص به موقع بیماری‌ها تعیین کننده باشند. در این رابطه، شبکه‌های بهداشت محلی، از جمله شبکه داروخانه‌ای نیازمند انجام کارهای ابتکاری در مناطقی هم‌چون مناطق فعال سلامتی و مناطق فعال آموزش و پرورش در زمینه توسعه بهداشت هستند. به منظور گسترش شبکه‌های سلامتی و توسعه آموزش بهداشت همگانی بایستی ستادی تشکیل شود تا در مواقع لزوم و در شرایط حساس هم‌چون پیدایش اپیدمی‌های فصلی و غیرفصلی و هم‌چنین در زمان پیدایش حوادث غیرمترقبه بهداشتی مانند آلودگی ناگهانی شبکه آب محلی، مردم را نسبت خطرات مسأله آشنا و نسبت به حفظ سلامتی‌شان آگاه سازند. ستاد مورد اشاره شامل انجمن‌های محلی داروسازان، بهداشت کاران مراکز بهداشت، معلمان بهداشت مدارس، پزشکان عمومی، مأموران بهداشت منطقه‌ای و دیگر مأموران دولتی و گروه‌های داوطلب که دارای مهارت لازم باشند، خواهد بود. این ستاد همان گونه که اشاره شد نقش محوری در آموزش بهداشت همگانی و گسترش آن دارد. نقش داروسازان در این ستاد، نقشی کلیدی بوده و دولت محلی و دیگر عوامل مؤثر بایستی مردم را نسبت به این نقش آگاه سازند. هم‌چنین مربیان و راهنمایان بهداشت عمومی نیز بایستی به نقش داروسازان در این زمینه آگاهی لازم را کسب کنند تا در همکاری آن‌ها خلی ایجاد نشود.

اقدامات و فعالیت‌های لازم در جهت پیاده کردن بهداشت عمومی

اعمال بهداشت عمومی و آموزش‌هایی که در این زمینه باید انجام شود، تلاش مأموران

بهداشتی را در تمامی مناطق طلب می‌کند. البته کارهایی که در جهت توسعه و گسترش بهداشت و سلامتی صورت می‌گیرد ممکن است آفاتی را نیز به همراه داشته باشد. این آفات شامل تبعیض، درمان ناقص، فقر مردم، آلودگی‌های مضاعف، نبود مسکن و کمبود تحصیلات در بین مردم جامعه می‌باشد.

فعالیت‌های لازم برای پیاده کردن بهداشت عمومی عبارتند از:

۱- شناخت نیازهای لازم برای حفظ سلامت عمومی.

۲- طراحی برنامه‌هایی برای گسترش و توسعه سلامتی و هم‌چنین ارتقاء سطح سلامتی در جامعه. در این رابطه اقداماتی پیرامون گسترش داروهای ضدبارداری، جلوگیری از مصرف سیگار و انجام آزمایش‌های تشخیص زودهنگام، مؤثر خواهند بود.

۳- ارزیابی و سنجش امکانات مؤثر در حفظ سلامتی و پذیرش به موقع بیمار.

۴- گسترش محیط‌های سالم، کنترل بیماری‌های واگیر و جلوگیری از حوادث فیزیکی مخاطره‌انگیز سلامتی، درمان شپش سر، مالاریا، سل و آموزش‌های لازم برای جلوگیری از عود آن‌ها و هم‌چنین رفع کمبود داروهای ضروری.

۵- تحقیق پیرامون اتیولوژی و توصیه‌های وسیع و فراگیر دارویی به مسئولان امور بهداشتی جامعه، تجهیز اتاق‌های عمل و قسمت‌های دیگر بیمارستان‌ها، ممانعت از بروز بیماری‌های مختلف و بالاخره تشخیص به موقع بیماری و درمان آن.

ارزیابی تغییرات سلامتی جامعه از طریق

سیاستگذاری‌ها و تصمیمات مختلف باید صورت گیرد. این تصمیمات باید علاوه بر عوامل اقتصادی، اجتماعی، محیطی و ارثی مؤثر بر سلامت جامعه، عوامل دیگری را نیز که در تغییرات بهداشت عمومی مؤثرند را دربر گرفته و مورد توجه قرار دهد.

نقش داروخانه‌های محلی و به تبع آن داروسازان شاغل در آن‌ها در تجهیز اتاق‌های عمل و انجام جراحی‌ها مؤثر بوده و موفقیت درمان بیماران و از جمله اعمال جراحی‌های محلی، به فعالیت داروخانه‌ها و داروسازان بستگی زیادی دارد.

کلام آخر این که داروسازان بایستی به نقش خویش در گسترش سلامتی جامعه واقف بوده و در طرح‌های توسعه بهداشت همگانی به‌عنوان حرکتی ملی، گام‌های مؤثری بردارند. این مسأله هم برای انجمن‌های داروسازان مهم است و هم داروسازان را در جامعه‌ای که مشغول خدمت هستند دارای جایگاه ویژه‌ای خواهد ساخت.

منبع

Boorman G, Surinderkalsi, Imran khan and Patel H. The pharmaceutical Journal. 2001; 266: 572.

